

Drets de propietat intel·lectual i docència

Els drets de propietat intel·lectual dels treballs es regulen en els termes i condicions previstos en la legislació vigent.

- [La Llei de Propietat Intel·lectual](#) (Llei 2/2019, de 1 de març) per la que es modifica el text refós de la Llei de Propietat Intel·lectual, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/1996, de 12 d'abril.
- [La Llei de Propietat Intel·lectual](#) (aprovada pel Reial Decret Legislatiu 1/1996, de 12 d'abril i modificat per la Llei 5/1998 de 12 d'abril)
- La [Llei 21/2014](#) de 4 de novembre per la que es modifica la Llei de Propietat Intel·lectual de 12 d'abril i la Llei 1/2000 de 7 de gener, de Enjudiciament Civil.
- El Codi Penal. [Llei Orgànica 5/2010](#), de 22 de juny, per la que es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal
- Les Directives Comunitàries sobre la matèria, especialment la [Directiva 2001/29/CE](#) sobre drets d'autor i drets afins en la societat de la informació.

Drets de reproducció en la docència

Què cal tenir sempre en compte

1. Citar tots aquells elements afegits als recursos docents.
2. Assegurar-se de si cal demanar permís a l'autor o autors de l'obra i dels materials que es volen utilitzar.
3. Tenir en compte que igual que a la web, els drets d'autor també estan protegits a les aules virtuals.

Demandar permís

- Utilitzar les dades de contacte dels autors del treball.
- La majoria d'editorials orienten i ajuden a obtenir el seu permís o el dels autors per reutilitzar informació ja publicada de manera correcta.

Alguns exemples:

[Con licència.com](#):: portal d'autoritacions del *Centro Español de Derechos Reprográficos* (CEDRO).

[Copyright Clearance Center](#): Servei global on pots localitzar publicacions de centenars d'editorials i sol·licitar els permisos corresponents.

[Springer Nature](#): està associat amb el *Copyright Clearance Center* per facilitar les necessitats de llicències i permisos dels seus clients.

Què es pot incloure al material docent sense demanar permís

- Petits fragments d'una obra.

Condicions:

- La finalitat ha de ser la docència o la investigació.
- L'obra ha d'estar divulgada prèviament.
- Sempre caldrà fer la citació de l'autor i la font correctament.

Què es pot publicar al campus virtual

Tot i que l'aula o plataforma virtual és una xarxa d'accés restringit, posa a disposició de l'alumnat tot un seguit de continguts que la Llei de Propietat Intel·lectual entén com a "comunicació pública".

Excepte quan una obra està en domini públic o té una llicència [Creative Commons](#), l'ús de qualsevol material amb [Copyright](#) requereix l'autorització de l'autor o els titulars dels drets.

- Treballs dels quals el docent sigui autor.
- Textos i obres de domini públic.
- Obres publicades sota llicència, atenent els termes proposats.
- Enllaç a obres l'ús de les quals estigui autoritzat.
- **Si cal utilitzar obres alienes completes es recomana proporcionar l'accés a través del seu enllaç**, sempre que es tingui la seguretat que l'enllaç porta a un lloc web legal.
- Petits fragments d'obres (sense modificar) que ja s'hagin divulgat i no siguin part d'un llibre de text o manual.
- Petits fragments de llibre de text o manual per donar suport a les explicacions del docent, facilitant les dades de localització als alumnes per poder accedir de manera legal a l'obra.
- Distribució de còpies de petits fragments de llibres de text i manuals, amb la finalitat de fer recerca per als participants en un projecte determinat.

Què no es pot publicar al campus virtual

No es pot reproduir, distribuir, transformar i comunicar sense l'autorització de l'autor:

- Una obra completa.
- Una obra d'un sol ús, com un quadern d'exercicis.
- Manuals universitaris.
- Compilacions de fragments d'obres.
- Dos capítols o més d'un llibre.
- Més del 10% d'una obra completa.
- Un article científic complet a no ser que estigui publicat en Open Access. En aquests casos es pot compartir en pdf o mitjançant enllaç DOI sense problemes.

Quins treballs de l'alumnat estan subjectes a la legislació sobre propietat intel·lectual?

Segons Gencat, aquells treballs que puguin ser considerats obres originals.

Per diferenciar els exercicis rutinaris dels treballs que poden ser considerats obres originals s'ha d'analitzar cas per cas, aquesta és una funció del registre d'obres de propietat intel·lectual i comporta una anàlisi previ del compliment d'una sèrie de requisits. El terme "originalitat" és la clau, a més del caràcter artístic, literari o científic, tal com diu la pròpia llei. Per exemple, no tenen aquest caràcter la resolució d'una equació matemàtica, ni una redacció sobre el que s'ha fet durant les vacances, però sí que el pot tenir un poema o un conte.

- A l'ESCRBCC, Els treballs inclosos en el repositori digital es publiquen sota una llicència Creative Commons "Reconeixement - No Comercial - Sense Obra Derivada", que permet copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra sempre que se'n citin els autors originals i la institució i no se'n faci cap ús comercial ni obra derivada.

Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 31 de desembre)

- Article 9. Drets específics dels estudiants de màster.
- Article 27. Treballs i memòries d'avaluació.
- Article 7. Obra en col·laboració.
- Article 7 del Reial Decret Legislatiu 1/1996. Treballs en Grup

Enllaços d'interès

- [Creación, reutilización y difusión de contenidos](#)
- [Organización Mundial de la Propiedad Intelectual](#)
- [Registro de la Propiedad Intelectual](#)
- [Web de Propiedad Intelectual de REBIUN](#)
- [Tipus de llicència Creative Commons](#)

Enllaç per resoldre preguntes com:

- És compatible el símbol © amb les llicències Creative Commons?
- Què són els drets connexos?
- Es poden publicar lliurement els treballs de l'alumnat a internet?
- Què puc utilitzar per preparar materials didàctics?
- Què puc fer quan a la classe haig de fer referència a obres protegides pels drets d'autoria?
- Què és el dret de comunicació pública?
- En quins supòsits es poden publicar obres sense permís de l'autor o de la persona titular dels drets?

Drets d'autoria dels materials didàctics

A qui pertanyen els drets patrimonials dels materials didàctics?

En el cas del Màster, donat que no s'estableix una relació funcional entre els professors i l'ESCRBCC, es considera que la propietat intel·lectual dels materials educatius és propietat dels professors, però l'ESCRBCC en pot fer ús amb finalitats educatives del Màster.

Com es pot registrar una obra en el cas de voler-ho fer?

La forma tradicional és inscrivint l'obra al [Registre de la Propietat Intel·lectual](#) més previ pagament de les taxes.

Veure: [Registro General de la Propiedad Intelectual](#) (Ministerio de Educación y Cultura)

Què és Safe Creative?

[Safe Creative](#) és una plataforma de registre electrònic de Propietat Intel·lectual en línia. El registre és immediat des de la pròpia xarxa.

Proporciona un certificat de registre signat electrònicament i permet indicar els drets que corresponen a cada obra.

Proporciona informació, seguretat i autogestió dels drets de propietat intel·lectual.

Es pot registrar qualsevol obra. La inscripció dona a l'autor una prova tecnològica irrefutable de la seva declaració i la protecció dels seus drets (Conveni de Berna – ONU).

El peritatge de proves o evidències tecnològiques és vàlida a totes les jurisdiccions.

Pas a pas per escollir el tipus de llicència Creative Commons

Si els professors i professores volen protegir l'autoria dels seus materials didàctics, poden fer-ho mitjançant el portal Creative Commons. Per fer-ho han de decidir el tipus de llicència que volen assignar als seus materials didàctics. D'aquesta manera, quedarà fixat allò que es pot fer amb ells quant a drets de reproducció, distribució i comunicació pública.

1. Accedir a la pàgina web de [Creative Commons](#).
2. Al menú principal, clicar "**Get started with de chooser**".
3. Respondre les preguntes sobre les característiques amb les quals es desitja protegir l'obra.
4. Omplir les dades d'autoria (títol, autor i format) si és el que es desitja.
5. A la dreta s'anirà construint la llicència segons les respostes anteriors. Aquesta es pot copiar i inserir a l'obra, amb les dades de l'obra. També genera un codi que es pot integrar a l'obra si aquesta és a una pàgina web.
6. Els estàndards de marcatge recomanats per Creative Commons son l'**HTML + RDFa**, que és un tipus de marcatge per a web i l'**XMP** com a metadades dels arxius digitals independents, tal i como se'ns mostra al desplegable del selector de llicència.

- **Per saber quina llicència escollir**, va bé conèixer tots els [Tipus de llicència Creative Commons](#) en profunditat. Cada llicència permet un grau diferent de distribució, reproducció i publicació, per tant, per tenir-ho clar, tot seguit les incloem en ordre de menys a més restrictiva.

Tipus de llicència Creative Commons

Reconeixement (by) o CC by: Es permet qualsevol explotació de l'obra, incloent-hi una finalitat comercial, així com la creació d'obres derivades, la distribució de les quals també està permesa sense cap restricció.

Reconeixement - CompartirIgual (by-sa) o CC by-sa: Es permet l'ús comercial de l'obra i de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

Reconeixement - SenseObraDerivada (by-nd) o CC by-nd: Es permet l'ús comercial de l'obra però no la generació d'obres derivades. Això no treu que la persona que té els drets la pugui modificar, només s'aplica la restricció a la resta de persones.

Reconeixement - NoComercial - CompartirIgual (by-nc-sa) o CC by-nc-sa: No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original. Això no treu que la persona que té els drets la pugui utilitzar amb finalitats comercials, només s'aplica la restricció a la resta de persones.

Reconeixement - NoComercial - SenseObraDerivada (by-nc-nd) o CC by-nc-nd: No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades per altres persones que no siguin les propietàries dels drets. És la llicència més restrictiva ja que només permet que altres persones es descarreguin l'obra i la comparteixin amb altres sempre i quan en reconeixin l'autoria, però sense fer-ne modificacions ni ús comercial.